

На основу члана 32. став 1. тачка 6. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“ број: 129/2007, 83/2014-др. закони и 101/2016-др. закони), члана 39. став 1. тачка 6. Статута Општине Ковин („Сл. лист општине Ковин број: 11/2012 - пречишћен текст 25/2013 и 2/2015), Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године и Националних акционих планова за образовање, запошљавање, становање и здравствену и социјалну заштиту Рома

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ КОВИН, на седници одржаној дана 25.4.2018. године, доноси

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ОБРАЗОВАЊА ЗАПОШЉАВАЊА СТАНОВАЊА ЗДРАВСТВЕНЕ И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ РОМА У ОПШТИНИ КОВИН ЗА ПЕРИОД 2018-2020. ГОДИНЕ

У В О Д:

„АКЦИОНИ ПЛАН СЕ ДЕФИНИШЕ КАО ИДЕНТИФИКАЦИЈА СПЕЦИФИЧНИХ ПРОБЛЕМА
У ЗАЈЕДНИЦИ И ПРИМЕНА ИНТЕРВЕНЦИЈА И АКЦИЈА КОЈЕ МОГУ ДА ДОВЕДУ ДО
ПРОМЕНА”

Локални акциони план за унапређење положаја Рома на територији општине Ковин (у даљем тексту: ЛАП), представља низ мера и активности које за крајњи циљ имају унапређење положаја ромске националне мањине у општини Ковин. Основни циљ ЛАП-а јесте, унапређење положаја Рома, као и смањивање неприхватљивих разлика између Рома и осталог дела становништва.

Поред одређених приоритетних области (образовање, запошљавање, становање, здравствена и социјална заштита), посебна пажња је посвећена смањењу сиромаштва, а основни принцип је и укључивање представника ромске заједнице, мобилног тима који доприноси и помаже унапређењу Рома. У току је декада Рома 2016-2025. године, која се базира на унапређењу Рома кроз четири наведене области и то: образовање, запошљавање, становање, здравствена и социјална заштита. Локалним акционим планом за 2015-2017 године, Општина Ковин је обезбедила средства у износу од 7.416.000,00 динара.

У протеклом периоду постигнути су одређени резултати у вези са трајним унапређењем положаја Рома и Ромкиња – изменама Закона о ванпарничном поступку омогућен је накнадни упис чињенице рођења, лица која нису уписана у матичну књигу рођених и прописан је поступак за остваривање тог права; повећан је обухват ромске деце у основном образовању и установљене су афирмативне мере приликом уписа ученика и студената ромске националности у средње школе и на факултете; побољшан је приступ остваривања појединих права због увођења представника Рома и Ромкиња у процес остваривања јавних политика (педагошки асистенти, здравствене медијаторке, координатори за ромска питања). Упркос томе, главне препреке за социјално-економску интеграцију Рома и Ромкиња, нису отклоњене и није створен потпун нормативни основ за спровођење дугорочних мера смањивања сиромаштва и остваривања суштинске једнакости грађана и грађанки ромске националности, што су били циљеви „Стратегије за унапређивање положаја Рома“.

Због тога је основни разлог за доношење *Стратегије* стварање услова за њихову социјалну укљученост – смањење сиромаштва и сузбијање дискриминације Рома и Ромкиња, односно стварање услова за пун приступ остваривању људских права лица ромске националности. Влада је донела *Стратегију за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године*. За спровођење Стратегије неопходно је да се:

- Успоставе механизми за спровођење, планирање, праћење и унапређење усвојених мера и активности;

- Развију капацитети и одговорност органа државне управе и локалне самоуправе да се ефикасно старају о остваривању и заштити права лица ромске националности;

- Обезбеде средства у буџету Републике Србије, буџетима јединица локалне самоуправе, као и код међународних развојних партнера који делују у Републици Србији;

- Делотворно укључе представници ромске заједнице у поступке осмишљавања и спровођења стратешких мера и остваривања гарантованих људских права на рад, становање, образовање, здравствену и социјалну заштиту.

Битни предуслови за унапређивање положаја Рома и Ромкиња, а тиме и њихове успешне интеграције, чине управо област образовања, запошљавања, становања, здравствене и социјалне заштите припадника Ромске националне заједнице.

Овај докуменат дефинише основне правце деловања општине Ковин у области унапређење економског положаја Рома преко побољшања њиховог образовног статуса, стицања одговарајућих класификација, бољег положаја на тржишту рада, али и обезбеђивања задовољавајућих хигијенско здравствених и социјалних услова живота за припаднике Ромске популације.

Локални акциони план за унапређење образовања, запошљавања, становања, здравствене и социјалне заштите у општини Ковин за период од 2018. до 2020. године, представља документ који су урадиле радне групе које су чинили представници Општинске управе, представник из Националне службе за запошљавање, педагошки асистент, здравствени медијатор, представник Центра за социјални рад Ковин и координатор за ромска питања.

Координатор за процес израде ЛАП-а је:

1. Славко Мунђан, ромски координатор, Ковин

Радна група – Област образовања Рома Општине Ковин:

1. Славко Мунђан, ромски координатор, Ковин
2. Биљана Филиповић, саветник у Одељењу за јавне службе и општу управу, члан
3. Милина Буда, педагошки асистент, ОШ „Бора Радић“, Баваниште, члан

Радна група – Област запошљавања Рома Општине Ковин:

1. Славко Мунђан, ромски координатор, Ковин
2. Добрила Буташ, саветник у Националној служби за запошљавање Ковин, члан
3. Биљана Филиповић, саветник у Одељењу за јавне службе и општу управу, члан

Радна група – Област услови становања Рома Општине Ковин:

1. Славко Мунђан, ромски координатор, Ковин
2. Биљана Филиповић, саветник у Одељењу за јавне службе и општу управу, члан
3. Михајло Јокић, самостални саветник у Одељењу за урбанизам и стамбено комуналне послове, члан

Радна група – Област здравствене и социјалне заштите Рома Општине Ковин:

1. Славко Мунђан, ромски координатор, Ковин
2. Милена Јовановић, здравствени медијатор, Здравствене станице Баваниште, члан
3. Биљана Филиповић, саветник у Одељењу за јавне службе и општу управу, члан
4. Милче Милутинов, социјални радник у центру за социјални рад „Ковин”, члан
5. Мирјана Паулица, саветник у Одељењу за јавне службе и општу управу, члан

РЕЗИМЕ:

Основа за израду ЛАП-а за унапређење образовања, запошљавања, становања, здравствене и социјалне заштите Рома у општини Ковин су следећи документи:

- Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016-2025.

- Национални акциони план за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016-2025.

- Стратешки план развоја Општине Ковин 2014. - 2020. год.

ЛАП као званични документ општине дефинише правце деловања општине Ковин у области унапређења процеса образовања, запошљавања, становања, здравствене и социјалне заштите Рома, конкретне мере и активности којима би се побољшао садашњи неповољан положај у ове четири области, као и јасне механизме помоћу којих се може пратити остваривање постављених циљева.

ЦИЉЕВИ:

- Локалног акционог плана за унапређење **образовања** Рома у општини Ковин је:

1. Потпун обухват деце, ученика ромске националности у образовни систем.
2. Материјална и финансијска подршка ромским ученицима.
3. Минимизирање осипања ромске деце из образовног система.
4. Једнак квалитет образовања и смањење предрасуда/укидање дискриминације према ромској деци у образовним установама.

5. Неговање културног идентитета ромске заједнице уз изградњу интеркултуралне друштвене заједнице.

6. Зауостављање сегрегације и укидање дискриминације.

- Локалног акционог плана за унапређење **запошљавања** Рома у општини Ковин је:

1. Унапређивање предузетништва код Рома и Ромкиња.
2. Подстицаји и подршка послодавцима за отварање и опремање радних места намењених запошљавању Рома и Ромкиња.

3. Повећање запошљивости Рома и Ромкиња.

- Локалног акционог плана за унапређивање **становања** Рома у општини Ковин је

1. Мапирање услова становања Рома у насељеним местима општине Ковин.
2. Унапређење услова становања за Роме у општини Ковин.
3. Адаптација и санација постојећих објеката и набавка стамбених контејнера.
4. Интеграција становника насеља у окружење у општини Ковин.

- Локалног акционог плана за унапређење **здравствене и социјалне заштите** Рома у општини Ковин је:

1. Утврђивање здравственог стања ромске популације на територији општине Ковин.
2. Повећање нивоа знања о значају лечења и значају превентивне контроле здравља.
3. Набавка лекова за социјално угрожене Роме.

Општина Ковин препознаје проблеме ромске популације, нарочито деце и у складу с могућностима даје сваку врсту подршке и помоћи да се превазиђу или бар умање. Обзиром да смо сиромашна општина, са великим бројем незапослених, посебна пажња се поклања питањима социјалне заштите целокупног становништва као и ромског.

Општина подржава напоре државе у вези са образовном и сваком другом инклузијом Рома, али обзиром на опште и све веће сиромаштво принуђена је да расположива средства користи за ублажавање егзистенцијалних проблема.

Локални акциони планови за унапређење образовања, запошљавања, становања, здравствене и социјалне заштите Рома у општини Ковин су кључни документи којим ће се општина спремније укључити у реформе у области решавања проблема ромске популације, развити нове механизме сарадње између кључних актера и самим тим допринети побољшању квалитета живота Рома.

Општина Ковин је формирањем радних група за израду ЛАП-а и постављеним задацима пред исту препознала потребу планирања у области образовања, запошљавања, становања, здравствене и социјалне заштите Рома.

Израдом акционог плана стварају се могућности унапређења положаја Рома, у складу са идентификованим потребама корисника, на основу доброг познавања и дефинисања приоритетних потреба. С обзиром на ограничена буџетска средства којима општина располаже, потребно је јасно и прецизно утврдити приоритете деловања и усмерити активности ка дефинисаним мерама. Акциони план је направљен према актуелним подацима и приоритетима, који су дефинисани у времену његовог доношења, али у његовој реализацији могуће је мењати поједине сегменте и прилагођавати их потребама грађана, јер акциони план представља развојни документ.

ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ (предуслови за израду ЛАП-а): ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ОПШТИНИ КОВИН

Ковин је административни, културни, политички и привредни центар општине Ковин, која се простире на 725 километара квадратних и на којој живи 33.722 становника различитог етничког састава, што је карактеристика за цео јужни Банат.

Ковинска општина захвата 3,37% територије АП Војводине што је ставља на осмо место по величини у овој Покрајини. Граничи се општинама: Панчево, Алибунар, Вршац, Бела Црква и Смедерево. У дужини од 50 километара прати ток реке Дунав, а на северу захвата Делиблатску пешчару, која од укупне површине од 29.620 хектара, 63% припада подручју општине Ковин.

Ковинска општина у свом саставу има 10 насељених места: Ковин, Баваниште, Гај, Дубовац, Делиблато, Мраморак, Скореновац, Плочица, Мало Баваниште и Шумарак.

У непосредној близини Ковина налазе се развијени привредни центри и центри друштвеног живота: Београд на 50 км, Панчево на 34 км, Смедерево на 13 км. Саобраћајна повезаност са центрима је добра - друмски саобраћај. Изградњом моста на Дунаву, 1976. године, оживео је друмски саобраћај, с обзиром на знатно скраћење друмске везе са деловима средње и јужне Србије. У непосредној близини Ковина, на путу ка Београду изграђена је аеродромска писта за потребе војске, која представља значајан инфраструктурни објекат. "Дунавац", рукавац Дунава дуг око 1,8 км. који пролази непосредно уз радну зону Ковина, користи се као лука и зимовник који је делимично уређен за ове привредне потребе.

Слика 1.1. Општина Ковин

Структура становништва

Према последњем попису из 2011. године, на територији општине Ковин живи 33722 становника, од којих већину чине: Срби 81%, Мађари 6%, Румуни 3% и Роми 2% и још 14 етничких група.

Ковин, центар општине, је и најмногљудније насеље са 13.515 становника док најмање насеље Шумарак са свега 161 становника. У општини Ковин не постоје ромска насеља. Сви становници обухваћени су пописом из 2011. године. По званичном попису у 2011. години, евидентирано је 1516 становника ромске популације, од тога 736 жена и 780 мушкараца.

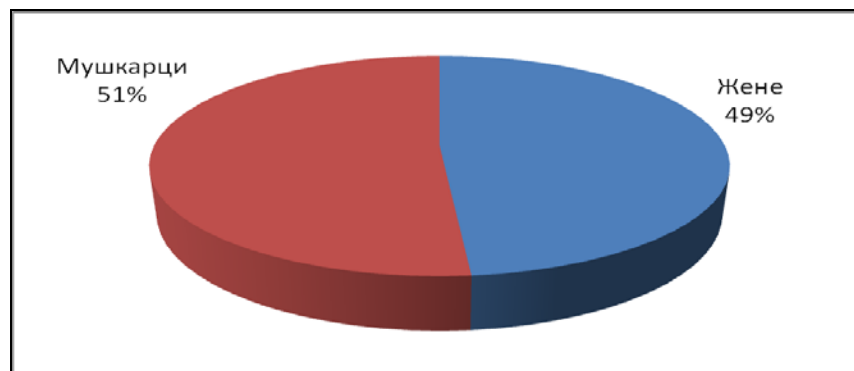
Табела 1.1. Национална припадност становништва општине Ковин према попису 2011. г.
(преузето са интернет презентације Општине Ковин)

Укупно становника		Укупно	%		Укупно	%
33.722	Срби	25.150	74.58	Румуни	1.170	3.47
	Мађари	3.001	8.90	Роми	1.516	4.50

Мањине које имају испод 1% у укупном становништву општине, према броју становника: Албанци (19), Бошњаци (3), Бугари (121), Буњевци (2), Власи (90), Горанци (3), Јевреји (2), Југословени (84), Македонци (128), Муслимани (69), Немци (47), Руси (23), Русини (2), Словаци (14), Словенци (33), Украјинци (6), Хрвати (65), Црногорци (92), Чеси (134), Остали (24), Нису се изјаснили (951), Регионална припадност (345), Непознато (628), Укупно (2885 - 8.55%)

Графикон 1.1. Национална припадност становништва општине Ковин према попису 2011. г.

Графикон 1.2. Полна структура Ромске популације у Ковину
(подаци преузети са сајта Републичког завода за статистику)

Организације и институције

Становништво је укључено у процес одлучивања, првенствено кроз ангажовање у политичким странкама, удружењима грађана, комерцијалних пољопривредних газдинстава, невладиним организацијама. Такође, националне мањине имају утицај на процес одлучивања, првенствено кроз Савет за националне мањине и удружења (Удружење Рома, Удружење Румуна...).

У општини Ковин постоји „Радио бус“ који обезбеђују транспарентност рада јавних институција.

Мрежа јавних служби

У самом седишту Општине налази се Општинска управа као административно-технички сервис грађана, Скупштине општине и Председника општине. У оквиру ОУ налази се и пријемна канцеларија као јединствени шалтер за потребе грађана. Извршено је и бежично умрежавање зграде управе са месним канцеларијама по насељеним местима.

Предшколско васпитање и образовање остварује се у ПУ „Наша радост“ Ковин која је основана за територију општине Ковин.

Основно образовање и васпитање реализује се у насељеним местима општине Ковин у 10 основних школа.

Средње образовање и васпитање обавља се у две средње школе и то: Гимназији и Економској школи „Бранко Радичевић“ и Средњој стручној школи „Васа Пелагић“ Ковин.

Центар за социјални рад "Ковин" Ковин има изузетно значајну и одговорну улогу у институционалном систему социјалне заштите. Здравствена заштита је организована у оквиру Дома здравља и амбулантама, које се налазе у Ковину и насељеним местима. У Ковину се налази и Специјална болница за психијатриске болести.

Институције културе „Центар за културу Ковин“ и Библиотека „Вук Караџић“ су носиоци културног живота и развоја. У насељеним местима делују културно-уметничка друштва као носиоци културно -уметничког аматеризма и стваралаштва.

АНАЛИЗА СТАЊА ЦИЉНЕ ГРУПЕ И ЗАКЉУЧЦИ:

Образовање

У општини не постоје ромска насеља, али постоје делови града и села у којима је већи број ромских породица. Већина ромске деце редовно похађају школе. Има деце која постижу одличан и врло добар успех, али је највећи број оних који слабије напредују у учењу и раде по индивидуалним образовним плановима. Проблем који у значајној мери опредељује напредовање ромске деце у школи односи се на предшколски развој ромске деце. Низак материјални, социјални и образовни статус родитеља утиче неповољно на рану когнитивну стимулацију, те ромска деца већ на касном предшколском узрасту почињу да заостају за општом популацијом по графомоторичком и језичком развоју, имају оскудан фонд општих знања, немају изграђен појам броја, перцептивних односа и сл. што у значајној мери неповољно утиче на њихов напредак у школи и доводи до заостајања или стагнирања. Један број ученика изостаје у току сезонских радова и нередовно похађају наставу (у школској 2016/2017 години, школе су Општинској управи поднеле 31 пријава за ученике који нередовно похађају наставу, од којих је већином ученика Рома). Школе се труде да побољшају сарадњу са родитељима, организују допунску наставу, радионице и по потреби укључују надлежне органе локалне самоуправе.

ОШ „Бора Радић,, у Бавништу има педагошког асистента.

У ОШ „Бора Радић,, Баваниште, ОШ „Предраг Кожић,, Дубовац, ОШ „Паја Маргановић, Делиблато, се као изборни предмет изучава ромски језик са елементима националне културе.

Из буџета општине се обезбеђују средства за бесплатне ужине за 875 ученика из социјално угрожених породица. За најсиромашније ученике из буџета општине преко Центар за социјални рад Ковин се обезбеђује бесплатан школски прибор, а уџбенике, екскурзије, одећу и остало, школе обезбеђују у оквиру својих могућности.

Већина деце ромске националности су укључена у часове допунске и припремне наставе. Унапређење образовања ове деце би се побољшало уз додатну подршку наставницима у виду педагошких асистената у свим школама на територији општине, који би уједно могао да буде спона између наставника и родитеља јер је сарадња и подршка деци од стране родитеља минимална.

Велики број наставника је прошао различите видове обука, али је потребно унапредити комуникацијске вештине (са родитељима, децом...) кроз обуке „Учионица добре воље“, “Умеће комуникације“ и сл.

Највећа подршка ромској деци била би у организовању боравка ученика у школи, после наставе у квалитетном провођењу слободног времена и подршку у учењу. Према подацима из школске 2017/2018. године укупан број ученика ромске националности од I до VIII разреда је приказан у табели.

<i>Назив школе</i>	<i>Дечаџи</i>	<i>Девојџице</i>
О.Ш. „Ђура Јакшић“ Ковин	17	11
О.Ш. „Јован Јовановић Змај“ Ковин	7	5
О.Ш. „Десанка Максимовић“ Ковин	16	14
О.Ш. „Бора Радић“ Баваниште	63	58
О.Ш. „Паја Маргановић“ Делиблато	17	18
О.Ш. „Сава Максимовић“ Мраморак	7	11
О.Ш. „Миша Стојковић“ Гај	23	24
О.Ш. „Предраг Кожић“ Дубовац	18	18
УКУПНО:	168	159

Запошљавање

По подацима „Националне службе за запошљавање Панчево“ из 2017. године, на тржишту рада Ковин број тражилаца запослења је 4105, од тога 255 Рома. Број људи који активно траже посао 3900. Оцена је да се Роми у великом броју редовно пријављују тржишту рада јер је то услов за остваривање права на социјална давања.

По подацима ромског координатора за општину Ковин број становника ромске популације од 15 до 65 година старости је око 700, и може се претпоставити да је око 80% незапослених, од којих без завршене Основне школе и до 50%, са завршеном Основном школом преко 40% и мање од 10% са средњом школом.

Два основна фактора која доприносе неповољном положају Рома на тржишту рада и која већину Рома ограничавају на ниско плаћена и привремена занимања су: 1) низак ниво образовања и стручне обуке, и 2) дискриминација од стране потенцијалних послодаваца.

Треба нагласити да се Ромкиње суочавају са „двоструком дискриминацијом“ – са једне стране, ради се о дискриминацији од стране већинске популације, а са друге, о дискриминацији унутар самог ромског друштва. То Ромкиње још више гура на маргине економског друштва.

Генерално, веома је низак ниво образовања Рома на територији општине. Већина нема завршену ни Основну школу, док је јако мали проценат оних са средњим или факултетским образовањем.

Роми углавном не поседују потребно знање и вештине, као ни мотивисаност да исте стекну за потребе тржишта рада. Додатан проблем представља и то што у општини Ковин не постоји образовна институција за школовање кроз програме за одрасле. Из свега набројног произилазе лоше карактеристике положаја Рома на тржишту:

- низак ниво образовања (неписменост и писменост) и неквалификација,
- слаба мотивисаност за предузетништво и samozapoшљавање,
- слабо интересовање за мере активне политике запошљавања,
- велики број Рома ангажован у зони сиве економије и у нерегистрованим делатностима (прикупљање секундарних сировина, половних ствари...).

Локална самоуправа, НЗС, ромска удружења, невладин сектор, образовне и друге институције и организације заинтересоване су за решавање ових проблема.

Како би се смањио број незапослених Рома у општини Ковин, отворен је погон за производњу биодизела који се производи од одпадних уља. У питању је пројекат под називом „Проналажење решења зелене економије за паметно коришћење обновљених ресурса и инклузија локалних Рома у запошљавању“. У питању је донација Европске Уније у износу од 37.500 еура. Партнер на пројекту је Невладина организација Лидер плус и Општина Алибунар. У

општини Ковин је на погону за производњу биодизела запослено три Рома. Локална самоуправа је обезбедила машине за производњу биодизела и аутомобил марке DACIA.

Становање

У општини не постоје ромска насеља, али постоје делови града и села у којима је већи број ромских породица. Већи део ромске популације, било да станује у селу или граду, живи у крајње лошим стамбеним условима, са нефункционалном и недовољном инфраструктуром, нерегулисаним правним статусом и великом густином становања. Узроци лоших стамбених услова ромског становништва у свим насељеним местима општине Ковин су настали из перспективе свеопштег сиромаштва у којем оно живи. Не ради се само о простом недостатку новца, него о сложеном проблему који обухвата општу ускраћеност, лоше образовање, слабе могућности запошљавања и неадекватан приступ социјалној и здравственој заштити. Општина Ковин броји велики број ромских породица које немају адекватна места за становање тј. куће које су веома старе, преко седамдесет па и сто годна изграђене од набоја и трске. То су домови у којима није омогућено нормално функционисање живота. Од десет насељених места у Општини Ковин најугроженији су домови Рома у Делибату, Гају, Дубовцу, Баваништу и Ковину. Ромске породице у Општини Ковин станују у кућама просечно од тридесет до четрдесет квадрата и то је углавном просторија у којој борави цела породица. Кровови су у лошем стању, столарија је дрвена и трула. Уместо купатила имају пољске тоалете који су веома непогодни по њихово здравствено стање.

Најчешћи проблеми који се односе на већину ромских домаћинстава су:

- нерегулисан имовинско-правни статус стамбених објеката,
- недовољна опремљеност инфраструктуром,
- непостојање минимума стамбених стандарда,
- незадовољавајући ниво санитарно – техничких услова, сиромашно окружење,
- неприступачност социјалних сервисима,
- велика удаљеност од основних друштвених садржаја и сервиса и др.

Ови услови негативно утичу на образовање и здравствено стање Рома. Наиме према подацима Министарства здравља Републике Србије, од 100 Рома само 1 доживи 60 година.

Најчешћи проблеми Рома везани за становање су легализација и лоши услови, сталне миграције, дискриминација у становању, јефтина сумњива градња, итд.

Мали проценат ромских породица живи у новим или новијим кућама које су направљене од чврстог материјала (цигле, блокови...), док већина станује у старим, трошним кућама којима је неопходна адаптација. Од ове друге групе, 70% породица поседује куће које су у изразито лошем стању – немају плафон, струју, воду и сл.

Након честих пресељења и повратка из иностранства, Роми имају могућност да јефтино купе овако лоше куће, које при том не преводе на своје име како не би изгубили право на разне врсте помоћи. С обзиром да их не одржавају, куће након краћег времена почињу да се обрушавају. Обично су породице многочлане и вишегенерацијске и живе у свега 2 – 3 просторије, без купатила.

С друге стране, породице с бољим материјалним статусом, одржавају своје куће, брину о околини, интегрисане су у друштво.

Проблем је и што се припадници ромске популације често насилно усељавају у старе и напуштене куће и користе их док могу да послуже за становање. После тога, напуштају кућу и селе се у другу коју третирају на исти начин.

Велики проблем представља и чињеница да Роми често користе легитимно право на промену личних података – име, презиме, адреса становања... па је тешко пратити њихове честе миграције у оквиру општине и шире.

Здравствена и социјална заштита

С обзиром да је највећи и најчешћи проблем Рома на територији општине Ковин сиромаштво, већина их живи у нехигијенским условима, груписани су у заједнице, па се често у

једној кући (с јако малим бројем просторија) налази преко 10 чланова, различитих генерација. Најосетљивије групе су деца и особе старијег животног доба. Њихово здравствено стање је знатно угрожено због нередовног одржавања личне хигијене и лоших услова становања.

Дом здравља Ковин обезбеђује примарну здравствену заштиту на територији општине Ковин, која обухвата град Ковин и насељена места: Баваниште, Делиблато, Мраморак, Гај, Скореновац, Плочица, Дубовац и Мало Баваниште. Основни циљ је заштита и унапређење здравља становништва. У обављању здравствене делатности Дом здравља Ковин промовише здравље и пружа превентивне, дијагностичке, терапијске и рехабилитационе услуге за све категорије становништва из области - опште медицине, педијатрије (здравствена заштита предшколске и школске деце), гинекологије и акушерства, хитне медицинске помоћи, медицине рада, поливалентне патронаже, радиолошке, лабораторијске и друге дијагностике, здравствене неге, физикалне медицине и рехабилитације, стоматологије, фармацеутске делатности, специјалистичко консултативне услуге из области интерне медицине, психијатрије, пнеумофизиологије и офталмологије.

У набројаним насељеним местима (осим у Малом Баваништу—само услуге из области опште медицине) постоје амбуланте које пружају услуге из области опште медицине, педијатрије, поливалентне патронаже, стоматологије и фармацеутске делатности.

Дом здравља Ковин је 2006. г. проглашен најбољим у сталном унапређивању квалитета рада. У циљу обезбеђивања квалитета здравствене заштите неопходно је стицање и обнова знања и вештине запослених континуираним едукацијама из различитих области.

Ромска здравствена медијаторка ради у амбуланти у Баваништу од 1. јануара 2011. године. Улога здравствене медијаторке је да води евиденцију о здравственом стању житеља неформалних насеља, да ради са њима на подизању свести о неопходности вакцинације деце, као и значају правилне исхране и хигијенских навика. Здравствена медијаторка обезбеђује бољи увид здравствених установа у стање ових насеља, а житељима указује на значај правовременог јављања лекару. Здравствена медијаторка није здравствени радник (лекар, медицинска сестра), она повезује здравствени систем и грађане неформалних насеља.

На територији општине Ковин мали број Рома, који се налазе на евиденцији НЗС има здравствену књижицу на основу права која полажу незапослена лица.

Један од водећих проблема ромске традиције јесте склапање брачних и ванбрачних заједница између малолетних лица, насиље и асоцијално понашање Рома. На основу кључних наведених проблема потребно је спровести радионице на којима ће се реализовати активности са родитељима на тему превениције насиља, асоцијалног понашања, просвећивања у смислу ромске традиције. Потребно је спровести девет радионица, у сваком насељеном месту по једна радионица.

ЦИЉЕВИ УНАПРЕЂИВАЊА ОБРАЗОВАЊА, ЗАПОШЉАВАЊА, СТАНОВАЊА, ЗДРАВСТВЕНЕ И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ РОМА У ОПШТИНИ КОВИН:

Дугорочни циљеви:

1. Укључивање Рома и Ромкиња у образовни систем и обезбеђење континуитета у образовању у општини Ковин.
2. Повећање запослености Рома и Ромкиња и повећање конкурентности на тржишту рада у општини Ковин.
3. Унапређење здравственог стања и услова живота Рома и Ромкиња у општини Ковин, подела лекове социјално угроженим Ромима.
4. Свеобухватна и одржива обнова и унапређење услова живљења припадника ромске националности на територији општине Ковин у складу са стамбеним и хигијенским стандардима.

Специфични циљеви ЈАП-а су:

ОБРАЗОВАЊЕ

1. Потпун обухват деце, ученика ромске националности у образовни систем.
2. Материјална и финансијска подршка ромским ученицима.

3. Минимизирање осипања ромске деце из образовног система.
4. Једнак квалитет образовања и смањење предрасуда/укидање дискриминације према ромској деци у образовним установама.
5. Неговање културног идентитета ромске заједнице уз изградњу интеркултуралне друштвене заједнице.
6. Зауостављање сегрегације и укидање дискриминације.

ЗАПОШЉАВАЊЕ

1. Унапређивање предузетништва код Рома и Ромкиња.
2. Подстицаји и подршка послодавцима за отварање и опремање радних места намењених запошљавању Рома и Ромкиња.
3. Повећање запошљивости Рома и Ромкиња.

СТАНОВАЊЕ

1. Мапирање услова становања Рома у насељеним местима општине Ковин.
2. Унапређење услова становања за Роме у општини Ковин.
3. Адаптација и санација постојећих објеката и набавка стамбених контејнера.
4. Интеграција становника насеља у окружење у општини Ковин.

ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

1. Утврђивање здравственог стања ромске популације на територији општине Ковин.
2. Повећање нивоа знања о значају лечења и значају превентивне контроле здравља.
3. Набавка лекова за социјално угрожене Роме.

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ЛАП-А РЕСУРСИ - БУЏЕТ

Детаљан годишњи буџет за сваку следећу годину примене Локалног плана биће урађен на основу разрађених годишњих планова за те године.

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из донација буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, као и из других доступних извора.

Општина Ковин поседује одређен број стручних кадрова који су својим знањем и стеченим искуством дали значајан допринос у самој изради ЛАП-а, а наравно да ће активно учествовати и у имплементацији истог.

МЕХАНИЗМИ ЗА ПРИМЕНУ, ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ ЛАП-а

Механизми за примену Локалног акционог плана за унапређивање образовања, запошљавања, становања, здравствене и социјалне заштите Рома у општини Ковин представљају локалне структуре, сет механизма и процедура уз које ће се осигурати успешно спровођење ЛАП-а.

У оквиру локалних структура, разликују се:

1. Структуре за управљање процесом имплементације ЛАП-а и
2. Структуре које су оперативне и носе имплементацију ЛАП-а.

Структуре за управљање процесом имплементације Локалног акционог плана за унапређивање образовања, запошљавања, становања, здравствене и социјалне заштите Рома у општини Ковин представљају следећи органи и тела:

1. Скупштине општине Ковин,
2. Председник општине Ковин,
3. Радне Групе за имплементацију ЛАП-а.

Скупштине Општине Ковин, усваја – доноси Локални акциони план за унапређење образовања, запошљавања, становања, здравствене и социјалне заштите Рома у општини Ковини обезбеђује буџетска средства за њихову реализацију.

Председник општине Ковин, одређује састав и именује Радну групу за имплементацију ЛАП-а, као тело које сачињавају представници свих сектора и релевантних институција и организација заинтересованих за развој и унапређивања образовања, запошљавања, становања, здравствене и социјалне заштите Рома.

Радне групе за имплементацију ЛАП-а, испитују потребе грађана/ки, дефинишу и предлажу стратешке приоритете, у сарадњи са надлежним институцијама, организацијама и општинским службама, утврђују предлоге годишњих акционих планова и износе потребних средстава за њихову реализацију. Радне групе координирају израду и прате имплементацију Локалног акционог плана за унапређење образовања, запошљавања, становања, здравствене и социјалне заштите Рома у општини Ковин и одговорне су за спровођење процеса мониторинга и евалуације. Радне групе редовно консултују и информишу јавност о процесу имплементације ЛАП-а и обезбеђују транспарентност у раду и адекватну друштвену подршку.

ПЛАН КОМУНИКАЦИЈЕ СА ЈАВНОШЋУ

Након израде Локалног акционог плана промовисаће се његов садржај. Постоје разни начини промоције, али чланови радних група су изабрали промоцију кроз медије, састанцима у самим институцијама и организацијама које су значајне и релевантне за успешну имплементацију документа.

ПРОМОЦИЈА ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ће се одвијати кроз:

1. Постављање документа у електронској форми на сајт општине.
2. Јавне дискусије у електронским и штампаним медијима.
3. Округли столови, трибине и кампање са циљем подизања свести јавности о значају локалног акционог плана.

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ОБРАЗОВАЊА РОМА

Циљ	Мера	Задатак	Индикатор	Носилац активности	Мониторинг	Временски рок/извори финансирања
1. Потпун обухват деце, ученика ромске националности у образовни систем	1.1. Укључивање што већег броја ромске деце, ученика у систему предшколског васпитања и основног образовања и васпитања	- Вођење евиденције ромске деце и ученика у предшколском васпитању и основном образовању и васпитању и редовно ажурирање података. - Организовати информативне састанке са ромским породицама о значају и обавези образовања и васпитања	- Број података унетих на годишњем нивоу - Број одржаних састанака - Број информисаних породица	- Координатор за ромска питања - Вапитачи, наставници и стручни сарадници - Педагошки асистенти - Здравствени медијатор - Црвени крст - Мобилни тим	- Радна група за израду и имплементацију ЛАП-а Предшколска установа и основне школе	Фебруар – Септембар 2018. 2019.2020. Општина/ донатори
	1.2. Психо-социјална помоћ деци са сметњама у развоју	- Прикупити податке о породицама које имају дете са сметњама у развоју - Организовати инклузивне радионице за децу - Организовати хуманитарне акције	- Број и квалитет прикупљених података - Број организованих радионица и број укључене деце - Број и посећеност хуманитарних акција	- Вапитачи, наставници и стручни сарадници - Педагошки асистенти - Локална самоуправа	- Надлежно одељење у Општинској управи - Радна група -Здравст. медијатор - Невлади. организац. - Црвени крст	Током целе радне/школске године 2018.2019.2020. Општина / донатори
	1.3. Укључивање Рома у савет родитеља и органе управљања Установама образовања и васпитања	- Избор родитеља у савет и органа управљања у Установи образовања и васпитање	- Присуство изабраног састанцима Савета родитеља и органа управљања	- Савет родитеља и органи управљања	- Директор установе образовања и васпитања	За савет родитеља Септембар 2018. 2019. 2020. - За органе управљања Јун (шк. одбор 2018. год.)
	1.4. Повећање броја ромске деце у средњим школама	- Организовати радионице и састанке ради мотивисања ромске деце за похађање припремне наставе за завршне испите и за упис у средњу школу	- Број радионица и састанака	- Педагошки асистент - Стручни сарадници у школама - Ромски координатор - Невладине организације - Мобилни тим	- Радна група - Школска управа	Јануар – Јун 2018. 2019. 2020.

Циљ	Мера	Задатак	Индикатор	Носилац активности	Мониторинг	Временски рок/извори финансирања
2. Материјална и финансијска подршка ромским ученицима	2.1. Обезбедити бесплатно за сиромашну ромску децу: - ужину за предшколску и школску децу - уџбенике, школски прибор, рачунарску опрему, - материјална помоћ (опрема за физичко, одећа, обућа, екскурзије, рекреативна настава, средства за хигијену)	- Прикупљање података о потребама - Организовање хуманитарне помоћи	- Обезбеђена новчана и материјална средства	- Локална самоуправа - Невладине организације - Црвени крст - Донатори	- Радна група - Координатор за ромска питања	Током целе године 2018. 2019. 2020. Општина / донатори
	2.2. Описмењавање младих који су застарели за основно образовање (верификација једне основне школе) - омогућити им ванредно образовање и завршавање основних школа - омогућити им наставак школовања (завршавања једног од стручних курсева, обука за рад)	- Прикупити податке о заинтересованим Ромима - Организовати ванредно завршавање основног образовања или стручних курсева	- Формирана база података - Број полазника	- Координатор за ромска питања - Канцеларија за инклузију Рома - Локална самоуправа - Национална служба за запошљавање - Основна школа „Ђура Јакшић“ Панчево - Мобилни тим	Радна група	Током целе године 2018. 2019. 2020. Општина / донатори

Циљ	Мера	Задатак	Индикатор	Носилац активности	Мониторинг	Временски рок/извори финансирања
3. Минимизирање осипања ромске деце из образовног система	3.1. Укључивање ромске деце, ученике у слободне активности школе	- Проценити афинитете и интересовања ромске деце, ученика и укључити их у различите секције	- Број укључене деце, ученика	- Педагошки асистенти - Координатор за ромска питања - Васпитачи, наставници и стручни сарадници	Радна група	Током целе школске године, током имплементације ЛАП-а. Општина / донатори
	3.2. Примена система награђивања за постигнут успех и редовно похађање наставе	- Јавне похвале и награђивање деце, ученика за постигнути успех	- Број нагарађене деце, ученика	- Педагошки асистенти - Координатор за ромска питања - Васпитачи, наставници и стручни сарадници		Једном годишње у мају / јуну током имплементације ЛАП-а. Општина / донатори
	3.3. Едукација ромских родитеља о неопходности стицања основног школског образовања њихове деце путем радионица и предавања	- Организовати информативне састанке за ромске родитеље	- Број информисаних породица - Број одржаних радионица	- Локална самоуправа - Школска управа - Невладине организације - Здравствени медијатор - Црвени крст - Мобилни тим	- Радна група - Координатор за ромска питања	Током имплементације ЛАП-а. Општина/ донатори
4. Једнак квалитет образовања и смањење предрасуда/ укидање дискриминације према ромској деци у образовним установама	4.1. Обука васпитача, наставника и стручних сарадника за педагошко-корективни рад са ромском децом	- Организовати минимум 3 обуке	- Број одржаних обука	- Координатор за ромска питања - Васпитачи, наставници и стручни сарадници - Невладине организације Црвени крст	- Предшколска установа, основне и средње школе	Током 2018.2019.2020. Општина / донатори
	4.2. Информисање шире друштвене заједнице за образовне потребе Рома	-Израда промотивног материјала	- Ангажовани медији - Број састанака	- Невладине организације -Координатор за ромска питања - Мобилни тим	Радна група	Једном годишње током имплементације ЛАП-а. Општина / донатори

Циљ	Мера	Задатак	Индикатор	Носилац активности	Мониторинг	Временски рок/извори финансирања
5. Неговање културног идентитета ромске заједнице уз изградњу интеркултуралне друштвене заједнице	5.1. Неговање матерњег језика кроз креативне радионице	- Организовати минимум 3 радионице	-Број одржаних радионица	- Наставници Ромског језика - Координатор за ромска питања - Васпитачи	Радна група	Током имплементације ЛАП-а. Општина / донатори
	5.2. Учење језика друштвене средине на креативним радионицама	- Организовати часове на недељном нивоу	- Број часова одржаних обука	- Невладине организације - Наставници ромског језика - Педагошки асистенти	Школска управа	Током имплементације ЛАП-а. Општина / донатори
	5.3. Заједнички програми у области културе, спорта и образовања ромске и неромске заједнице	- Рад фолклорне секције (културно уметничког аматеризма, фолклорна секција), спорт (шах, фудбал и др.).	- Број програма -Број учесника на програмима - Реаговање медија	- Педагошки асистенти - Координатор за ромска питања - Васпитачи, наставници и стручни сарадници - Невладине организације и КУД-ви	Локална самоуправа	Два пута годишње током имплементације ЛАП-а. Општина / донатори
6. Заустављање сегрегације и укидање дискриминације	6.1. Радионице за неромску и ромску децу на тему проблема сегрегације и њеног минимализовања	- Организовати инклузивне радионице	- Број укључене деце - Број одржаних радионица	- Педагошки асистенти - Координатор за ромска питања - Васпитачи, наставници и стручни сарадници - Црвени крст	- Радна група	Током 2018. 2019.2020. Општина / донатори
	6.2. Радионице / предавања за ученике на тему проблема дискриминације са циљем њеног минимализовања толеранције и права на различитост	- Организовати најмање једно предавање у школама	- Број одржаних предавања - Број присутних слушаоца	- Локална самоуправа - Школска управа - Невладине организације - Здравствени медијатор	- Радна група - Координатор за ромска питања	Током 2018.2019.2020. Општина / донатори

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЗАПОШЉАВАЊА РОМА

Циљ	Мера	Задатак	Индикатор	Носилац активности	Мониторинг	Временски рок / извори финансирања
1. Унапређење предузетништва код Рома и Ромкиња	1.1. Информисање незапослених Рома и Ромкиња о могућностима и условима за започињање сопственог посла кроз организацију едукативни-информативних трибина 1.2. Едукација и пословна оријентација Рома и Ромкиња за самозапошљавање, као и обука за израду бизнис плана	- Организовати 2 инфо састанака годишње - Организовати обуке у сарадњи са НСЗ	- Број информисаних Рома и Ромкиња - Број Рома и Ромкиња којима су одобрена средства	- Канцеларија за инклузију Рома - НСЗ - Надлежни Покрајински секретаријат - Невладине организације - Мобилни тим	Радна група	Јун-Децембар 2018. 2019. 2020. Општина / донатори
2. Подстицаји и подршка послодавцима за отварање и опремање радних места намењених запошљавању Рома и Ромкиња	2.1. Стимулација послодавцима за запошљавање Рома и Ромкиња кроз субвенције	- Обезбедити стимулацију послодавцима кроз јавне конкурсе	- Број послодаваца који су се јавили на конкурс - Број новозапослених Рома и Ромкиња	- НСЗ - Локални савет за запошљавање - Канцеларија за инклузију Рома	Радна група	Јун-Децембар 2018. 2019.2020. Општина / донатори
3. Повећање запошљивости Рома и Ромкиња	3.1. Реализација мотивационог семинара намењеног незапосленим лицима ромске националности 3.2. Креирање посебних програма обука намењених Ромима и Ромкињама на основу дефицитарних занимања и заинтересованости 3.3. Информисање незапослених Рома и Ромкиња за активно тражење кроз сајмове запошљавања.	- Организовати додатно стручно оспособљавање на основу дефицитарних занимања - Мотивисати и информисати Роме и Ромкиње о постојећим програмима НСЗ - Израдити програм обука и спровођење истих	- Број информисаних лица ромске националности - Реализован семинар Број Рома и Ромкиња укључених у програме - Креиран програм обука - Број укључених Рома и Ромкиња у активно тражење посла	- Локална самоуправа - Координатор за ромска питања - НСЗ - Невладине организације - Мобилни тим	Радна група	Јун-Децембар 2018. 2019.2020. Општина / донатори

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ СТАНОВАЊА РОМА

Циљ	Мера	Задатак	Индикатор	Носилац активности	Мониторинг	Временски рок / извори финансирања
1. Мапирање услова становања Рома у насељеним местима општине Ковин	1.1. Спровођење истраживање и анкетања о стамбеним потребама Рома	<ul style="list-style-type: none"> - Организовати потребан број анкетара и обучити их за примену анкете - Извршити анкетања - Обрадити прикупљене упитнике - Објавити резултате 	<ul style="list-style-type: none"> - Израђена база података о стамбеним потребама Рома - Извештај 	<ul style="list-style-type: none"> - Радна група за израду и имплементацију ЈАП-а - Ромска удружења - Координатор за ромска питања - Мобилни тим 	- Одељење за урбанизам и стамбено комуналне послове	Током имплементације ЈАП-а. Општина / донатори
2. Унапређивање услова становања за Роме у општини Ковин	2.1. Регулисање имовинско-правног статуса стамбених објеката	- Обезбедити правну помоћ породицама	<ul style="list-style-type: none"> - Број корисника правне помоћи - Број решених предмета 	<ul style="list-style-type: none"> - Координатор за ромска питања - Одељење за урбанизам и стамбено комуналне послове - РГЗ - Катастар непокретности - Невладине организације - Мобилни тим 	-Радна група за имплементацију ЈАП-а	Током имплементације ЈАП-а. Општина / донатори
3. Адаптација и санација постојећих објеката и набавка стамбених контејнера	3.1. Изградња инфраструктурне мреже и кључних прикључака	<ul style="list-style-type: none"> - Припрема и израда планске и пројектне документације за повезивање на основну инфраструктурну мрежу (водовод, струја) - Реализација плана изградње инфраструктурне мреже (водовод, струја) 	<ul style="list-style-type: none"> - Израђена планска и пројектна документација - Израђена инфраструктурна мрежа 	<ul style="list-style-type: none"> - Надлежно одељење Општинске управе -Месна заједница - Јавна предузећа 	Радна група	Током имплементације ЈАП-а. Општина / донатори
	3.2. Санација постојећих лоших стамбених јединица до нивоа основних стамбених услова, стандарда	<ul style="list-style-type: none"> - Израда пројектне документације и прибављање потребних одобрења и сагласности - Радови на објектима / адаптација до нивоа основних стамбених стандарда 	<ul style="list-style-type: none"> - Употребна дозвола за све стамбене објекте за које је законом утврђена обавеза 	<ul style="list-style-type: none"> - Надлежно одељење Општинске управе - Координатор за ромска питања 	<ul style="list-style-type: none"> - Надзорни орган именована особа) кога именује-Локал самоуправа за праћење извођ грађ. радова 	Током имплементације ЈАП-а. Општина / донатори

Циљ	Мера	Задатак	Индикатор	Носилац активности	Мониторинг	Временски рок / извори финансирања
4. Интеграција становника насеља у окружење у општини Ковин	4.1. Заједничке акције ромског и неромског становништва	- Организовање заједничких акција ромског и неромског становништва	- Број успешних заједничких акција	- Локална самоуправа - Канцеларија за Ромска питања - Невладине организације	- Надлежно одељење Општинске управе	Током имплементације ЈАП-а. Општина / донатори

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЗДРАВСТВЕНЕ И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ РОМА

Циљ	Мера	Задатак	Индикатор	Носилац активности	Мониторинг	Временски рок / извори финансирања
1. Утврђивање здравственог стања ромске популације на територији општине Ковин.	1.1. Унапређење базе података и ажурирање података о здравственом стању ромске националности	- Израдити анкетни упитник, ангажовати анкетаре, извршити анкетање и обрадити податке.	- Израђена база података о здравственом стању припадника ромске националности у општини - Извршено анкетање - Извештај о тренутној ситуацији	- Координатор за ромска питања - Дом здравља - Покрајински секретаријат за локалну самоуправу - Здравствени медијатор	Радна група	Током 2018. 2019.2020. Општина / донатори
2. Повећање нивоа знања о значају лечења и значају превентивне контроле здравља	2.1. Едукације о значају здравља, здравственој заштити и очувању здравља 2.2. Едукације о значају здравља, здравственој заштити и очувању здравља у предшколској установи, основној и средњој школи	- Организовати едукативне семинаре - Два пута годишње у вртићима и школама реализовати радионице о здрављу	- Локална самоуправа да изради предлог и акциони план посета и достави Дому здравља - Број посета вртићима и школама -Извештај - Израђен програм едукације	- Дом здравља - Координатор за ромска питања - Невладине организације -Црвени крст -Мобилни тим	Радна група	Током имплементације ЈАП-а, два пута годишње 2018. 2019.2020. Општина / донатори

Циљ	Мера	Задатак	Индикатор	Носилац активности	Мониторинг	Временски рок / извори финансирања
3. Набавка лекова за социјално угрожене Роме	3.1. Редовно обилазити све ромске породице у насељеним местима у општини Ковин од стране здравствених радника	- Водити евиденцију о посетама ромским породицама - Укључивати у обиласке додатне здравствене раднике по потреби	- Број корисника којима су потребни лекови - Извештај о обиласцима	- Локална самоуправа - Министарство здравља - Дом Здравља - Здравствени медијатор	Радна група	Током имплементације ЛАП-а. Општина / донатори

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ КОВИН
Број: 9-9/2018-I од 25. априла 2018. године

ПРЕДСЕДНИК,
Зоран Брадањи с.р.

